

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MONTREAL, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Влада Робітничо-Фармерська Видавнича Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українській Робітничій Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

СТРАШНЕ ПОЛОЖЕННЯ НА БУКОВИНІ.

(Лист від т. Ів. Навізіського.)

Тов. І. Навізіський, якого вислав до старого краю, як свого представника, вінніпегський Центральний Комітет Допомоги Жертвам Повіні на Західній Україні, відвідав також і Буковину та передав робітничо-селянському комітету в Чернівцях допомогу для потерпілих від українських робітників і фермерів Канади в сумі три тисячі доларів. Буковинський Комітет прислав вже до нашого Комітету посвідку на отримання цієї суми, яку ми, разом з іншими документами подамо в одному з найближчих чисел “Укр. Роб. Вістей”. Продажні українська жовтоблакітна преса останніми часами виступила спільно з польським консулятом в Монреалі з провокаційними заявами проти вінніпегського Комітету Допомоги Жертвам Повіні, на які ми з браку часу (готувалися до з'їздів та переводили їх) не мали часу відповісти. Ми не тільки мало відповіли всім жовтоблакітним негідникам, наймитам польської шляхти, але ми запитаємо також їх про деякі цікаві справи. Але ми перш закінчимо свої з'їзди.

Лист тов. І. Навізіського, який наспів на руки Комітету в п'ятницю, 27. січня, звучить:

Львів, 2. січня, 1928.

Комітет Допомоги

Жертвам Повіні,

Вінніпег, Ман.

Дорогі Товариші!

Сьогодні верну я з Чернівців і хочу дати Вам бодай маленький звіт про положення на окупованій циганами Буковині. Пишу цей звіт з Львова тому, що тут атмосфера в порівнянні з атмосферою в Румунії під деяким зглядом легша. Про політичне положення розкажу, як поверну до дому, а тепер торкнусь тільки самої повіні. В селлах, які навіщені повіною я не був, бо туди неможливо добитися чужинцеві та це зможу. В цілій Буковині, за винятком Чернівців, стан облоги і страшене переселування.

Мав я засідання з Комітетом в Чернівцях, на якому всесторонньо обговорив всі справи, що дотичаться акції для потерпілих.

Комітет існує, але не сміє робити свobodно. Влада теж нічого не робить. Комітет діставши першу допомогу з Нью Йорку в сумі \$1,000, приступив до акції розподілу. Поорганізував повітові пункти, звідки звязкові й довірені люде працюють по селлах, де є поорганізовані сільські комітети. Поміч дістають тільки найбільші і найбільш потерпілі. На одержану суму допомоги дають посвідки.

Остання повінь навістила більше 20 сіл і знищила в них 1,703 господарств цілком. До якої міри повінь шалала хай Вам посвідчить те, що в селі Ростоках вода забрала шкільний будинок, який лежить 2 кілометри від берега.

Повінь навістила: Яблонцю, Довгополе, Шадамени, Іспас, Мілів, Банилів руський, Вашківці, Шипинці, Луг, Ленківці. Більше знищила: Коянтин, Устє-Путилів, Виженка, Вижицю, Чорногузи, Чорторно. Ще більше знищила: Шпитки, Мариничі, Підзахатич, Рівня, Панську Долину. Найбільше знищила Ростоки.

Наслідком повіні згинило багато людей, однак з огляду на режим, неможливо точно підрахувати. Трупи лежали в намулі по 3 до 4 тижнів. Коли влада дозволила визбирати й похоронити трупи, їх не можна вже було пізнати.

Влада при допомозі війська перш подбала за панське дерево, яке вибрано і віддано панам, а між тим віддано панам також й те дерево, що належало до селян. В Ростоках з цього приводу прийшло до бійки між селянами і жандармами. Після цього стан облоги ще більш загострено.

На всі потерпілі села влада дала 700,000 левів допомоги тоді, як шкоди в одних тільки Ростоках виносять 4,556,800 левів. Це нарочито так роблено, бо Румуні держаться засади, що український бунтівничий елемент треба винищити. З цих вони цілком не криються.

Одного тижня влада роздала декому по 500 а декому по тисячі — дві левів, а слідуючого тижня вислала податкового ескектора і той не тільки відібрав ці гроші, але ще й останню сорочку забрав в нещасних.

Влада дала також потерпілим на кредит кукурудзу, але тільки тим, що мають майно і мають чим заручити кредит.

Влада збирала також публично допомогу потерпілим і збирала великі суми, але допомогу дала тільки панам і ріжним фірмам, що понесли шкоди. З селян не дістав з цієї збірки ніхто ані одного лева. З цього поживились ріжні урядовці.

Таких і подібних лайдацьких “скімів” влада румунська маала доволно, але бідний селянин і зарібник нічого з них не скористав. Одиноко хто прийшов з дійсною допомогою потерпілим селянам і зарібникам на Буковині це українські робітники і фермери Канади, що гуртуються при ТУРФДім і його симпатки та робітники За. Держав, що гуртуються в С.П.О.

Я передав Буковинському Комітету в Чернівцях \$3,000 американською валютою, про що Комітет повідомить Вас окремо і дасть докладний звіт, хто що допомогу одержить.

Про галицький Комітет наведу пізніше, бо ще не покінчив з ним усіх справ. На 15. січня буде процес за гроші, які Комітет має в своєму посіданні і не хоче передати поліції. Тов. Сороневич сидить далі в тюрмі і за цього.

Комітет Ваш зробив добре діло, що вислав мене сюди, але мені зробив погано, що мушу тепер товчнися, як “Марко по пекалі”. Але хай там, видержу до кінця.

З товаришским привітом,

І. Навізіський.

Р. S. Тепер тільки мене повідомили, що в “Нашому Слові” знову ревізія. Це вже четвертий раз від могого побуту тут.

ДЕСЯТИРІЧЧЯ РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Недавно вистили ми в “У.Р.В.” статтю голови ВУШЕК т. Петровського з приводу 10-тих роковин встановлення радянської влади на Україні, а нині подаємо статтю т. Чубаря, голови Ради Народніх Комісарів України.

Десять років існування Радянської влади на Україні дали українським робітникам і селянам змогу в своїх власних інтересах розвинути господарство, скерувати цей розвиток соціалістичними шляхами і на підставі господарського зросту розгорнути будівництво української держави. Культурне будівництво У.С.Р.Р. за ці роки завоювало лише перші позиції, бо мало не п'ять років існування Радянської влади було витрачено на закінчення громадянської війни і на боротьбу з наслідками голоду 1921 р. Все-ж досягнення на культурній фронті значні. Рік у рік збільшувалась охопленість дітей шкільного віку, розвивалась усе система народньої освіти знизу до гори, що-раз більше робітничо-селянської молоді потрапляло до ВУЗ'ів. Кольосальну роботу переведено в справі загальної й політичної освіти робітників і селян. Завдяки цьому робітничо-селянський актив У.С.Р.Р. зростає і втягується в соціалістичне будівництво.

На культурному фронті особливо заслугоує на увагу розвиток культурного будівництва для всіх народностей, що заселяють У.С.Р.Р. Українзацію школи переводжено одночасно зі шкільним будівництвом для найменшостей. Тепер ще не закінчено шкільного будівництва, але п'ятирічний план загального навчання передбачає нове охоплення дітей школами до 1931 р. Правильне переведення національної політики сприяло урегулюванню національних взаємовідносин в У.С.Р.Р. і тим самим утворило сприятливі умови для дружньої роботи на господарському фронті.

За десять років існування Радянської влади на Україні майже цілком відбудовано найважливіші галузі народнього господарства; зібрано кадри робітників, що розпорозийнялись за період громадянської війни; заробітна платія й продуктивність праці в середньому не тільки досягли передвоєнного рівня, а трохи перевищили його; реконструкцію промисловості поставлено на тверді рейки; приватний капітал майже цілком витіснено з промисловості; велика соціалістична промисловість України зростає бурхливим темпом і за п'ятирічний план вироб промислової продукції значно перевищить передвоєний рівень, особливо що до вугілля, металу, цукру, сільсько-господарських машин і т. д.

Нове промислове будівництво на Україні розгорнуто поки що слабо, але спорудження Дніпровської гідро-електростанції утворює передумови для зростання нових виробництв, що базуються на дешевій електроенергії. Дніпрельстанція вляється собою весь, що навколо неї розвиваються нові промислові підприємства, всі, що навколо неї далеко швидше розвиватимуться наявні підприємства. Промисловість, віднята у капіталістів, після періоду руїни міцно стає на власні ноги, щоб певним кроком іти шляхом індустріалізації, вести за собою сільське господарство і товаробіг і сприяти перебудові суспільства на соціалістичних засадах. Українська і міжнародна буржуазія, що відстоює своє панування зі зброєю в руках, втратила всяку надію на ліквідацію Радянської влади.

Влада робітників і селян зміцнюється, бо зміцнюється керівництво з боку пролетарської лєнінської комуністичної партії. Зростає й поширюється активність робітничих мас і передового селянства. Все це відбивається на всіх галузях роботи: промисловості, в сільському господарстві, кооперації, громадських організаціях і т. д. До десятих роковин існування Радянської влади на Україні ми маємо мілїони ор-

ганізованих робітників і селян, що творять нове життя.

Безперечно, ми не розв'язали всіх завдань, що стоять перед нами, але безперечно те, що, вигнавши буржуазію і взявши владу в свої руки, робітники й селяне України, в союзі з робітниками й селянами інших республік Радянського Союзу, вибрали правильні шляхи. На цих шляхах буде досягнуто нових успіхів, бо керівництво комуністичної партії забезпечує далі зміцнення союзу робітників і основної маси селянства, забезпечує дальший розвиток продуктивних сил країни і дальше витіснення приватно-капіталістичних елементів із повсякденного нашого життя.

Успіхів Радянської України досягнуто без допомоги закордонних капіталістів, але під час усього минулого періоду завжди відчувалась підтримка з боку С.Р.С.Р. в цілому. Встановлюючи у себе Радянську владу в грудні 1917 року, робітники й селяне України почали латати старий світ.

Тепер, в десяти роковини, відзначаючи відбудовання господарства і досвід соціалістичного будівництва, робітники й селяне України напружують усі сили для успішного соціалістичного будівництва.

Перед нами на майбутнє п'ятиріччя стоять грандіозні завдання. Труднощій підчас розв'язання цих завдань буде багато, але усувати їх ми зможемо легше, ніж усувати труднощі першого періоду існування Радянської влади.

Основні труднощі, що на їх перемозі треба зосередити всю увагу, такі: упорядкування нашого виробництва і особливо капітального будівництва; підвищення продуктивності праці до максимально-можливих в умовах нашої техніки меж; зниження собівартості продукції з наближення її до рівня світових цін; значне підвищення добробуту трудящих, як у галузі житлової, так і в задоволенні їхніх інших потреб; підвищення врожайності землі й товарності селянського господарства; розвиток переробних підприємств, що забезпечують експорт сільсько-господарських продуктів, машинізація сільського господарства і т. д.

Ми упоремося з цими труднощами, маючи за плечима багатий досвід, а спереду — дальший розвиток творчої енергії всієї маси робітників і селян. Без помічників, без буржуазії, в умовах вільного й братерського співжиття вільних народів, розвивається Українська Радянська Соціалістична Республіка. Національні потреби задовольняються що-раз більше. Радянська Україна стає центром притягання для всіх трудящих Українців, роскиданих по цілій земній кулі.

Ми знаємо, що десятиріччя Радянської України викликло нові надії на визволення спідгніту капіталу у мільйонів трудящих, але ми також знаємо, що світова буржуазія спробує підірвати наші зусилля в справі соціалістичного будівництва. Ми готові зустріти нові труднощі, бо ми готові боротися за дальші успіхи соціалістичного будівництва.

Святкування десятиріччя Радянської України буде новим стимулом до ще більш напруженої роботи в усіх галузях, до ще більшого об'єднання сил навколо Радянської влади і до ще швидшого просування вперед. У.С.Р.Р. не відстане від інших радянських республік у справі соціалістичного будівництва і надалі не відстане, хоч би як цього хотілось нашим ворогам, хоч би як вони покладати надію на послаблення Радянської влади на Україні.

Перемоги робітників і селян України, що їх вони одержали за десять років, гарантують дальші здобутки. Робітники й селяне України, разом з робітниками й селянами цілого Радянського Союзу, в умовах диктатури пролетаріату, будують соціалізм і збудують його.

В. Чубар.

ДИСКУСІЯ В АНГЛІЙСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ ПРО КОМІНТЕРН.

Агентство Райтера сповіщає:

“На засіданні англійського парламенту консервативний посол, сер Фредерік Гол, запитав про арешт та звільнення в Сингапурі двох японських комуністів Аліміна і Мозеа, що після слів Гола, “деякий час тому брали участь у революційному русі голандської Індонезії під проводом московського Комуністичного Інтернаціоналу”.

Заступник міністра колоній відповів, що цих людей арештовано на підставі розпоряджень місцевої влади, але після їх допиту губернаторові вказано, що після існуючих законів дальші заходи проти арештованих неможливі; тому їх звільнено.

Далі заступник міністра зазначив, що тепер “живається заходів до того, щоб місцеві закони в протокових осеях погодити з законами, як є в Англії”.

Член Партії Праці Том Вільямс запитав: “Чи повинні ми зрозуміти це так, що арештовані не порушили закону?”

Заступник міністра відповів: “Я розумію це так, що вони не порушили закону протокового осель”.

Член Партії Праці Кенворті

запитав: “Чи дійсно є факт, що вони діяли під проводом московського Комуністичного Інтернаціоналу?”

Заступник міністра відповів: “Я гадаю, що він називається Третім Інтернаціоналом і скільки я-знаю це саме є та організація, про принадлежність до якої заявили самі арештовані.”

Член Партії Праці Терта запитав: “Чи повинні ми зрозуміти з відповіді товариша міністра, що тепер у протокових селлах є більша свобода ніж в Англії?”

Той відповів: “В місцевих законах, коли доводиться мати справу з революціонерами, є труднощі, що їх немає в законах нашої країни”.

Консерватор Гол запитав: “Чи не час жити заходів до того, щоб ці закони відповідали законам Англії?”

Заступник міністра відповів: “Уже ухвалено внесення до законодочних установ протокових селлич відповідні законопроекти”.

Член Партії Праці Торн запитав міністра, чи відомо йому, що III Інтернаціонал не має нічого спільного з радянським урядом (сміх на лавах консерваторів). Відповіді на запит не було.

ЗАМІТКИ.

Демократія показує своє.

Американські патріоти домагаються, щоб уряд їхньої демократії депортував Сократа Сандіно, брата революційного провідника в Нікарагі. Сократ Сандіно виступив на масовій в'їз в Нью Йорку і в своїй промові мав заявити, що його брат не є бандитом, як його називає капіталістична преса Злучених Держав, а дійсними бандитами є американські капіталісти, які збройною силою вдерлися до чужої держави, до — Нікараги.

Такі слова немилі американській демократії і тому вона домагається депортації Сократа Сандіна.

Дальше в Зл. Державах вийде таке, що коли бандити нападуть на дім мирного горожанина з наміром грабунок, а той буде протестувати перед владою, то влада буде замикати не бандитів, а обрарованого чоловіка за образу бандитів.

В іншій демократії все можливе.

Хто хоче влади?

Хто бажає мати державну владу в своїх руках та правити мільйонами населення, хай зголоситься до Праги, в Чехословащині, до Шаповалового університету, або до його полковника Григорієва, який зараз шукає в Канаді за людьми, що бажали би бути при державній владі.

Не розумієте, про що ходить? Я розумію, бо мені трапилося недавно бути на “випадку” Григорієва. Не на тім, що піп задушував його, а на тім, що такі самі робітники не давали йому говорити.

Григорієв сказав так: “Большевики вже не хотять влади. Вони-б раді передати владу комусь іншому, але нема кому”.

Так такі дослівно сказав. Отже хто бажав влади, зголосуйтєся! Шаповал не хоче влади, бо він занятий своїм університетом, до якого записалося навіть багато Бельгієв. Григорієв теж не хоче влади, бо раз попросував, дістав залізного бобу й ледво вирвавсь.

Отверто і ясно.

“Ми соціалісти-революціонери, стоїмо за самостійну соборну соціалістичну республіку України. Ніякого союзу з ніким. Але, коли-би комуністи взяли владу і в такій Україні, то ми дальше будемо боротися проти комуністів”.

Так ясно і отверто говорить на своїх виступах Григорієв.

Така отвертість і ширість найкраща? Тепер найтемніші будуть знати, що шаповалівщина і всяка інша “лівищина” не провадить боротьби проти “чужої” влади на Україні, а провадить її проти селянства, робітництва та проти робітничо-селянської влади.

Цим вони показують свої дійсні обличчя. По таких словах можна легко пізнати, що всі ця українська патріотична та “соціалістична” братія стоїть на услугах пануючої класи.

Панський наймит повертається в головах.

Січинський січить в своїй газеті, що більшовики повертають до капіталізму. Тому кілька років назад той самий Січинський писав, що в Радянському Союзі нічого не змінилося, тільки назва країни і назва влади. А зараз більшовики “повертають” до капіталізму. Як можна повертати до чогось, як воно не була змінене?

Чи то часом панським наймитом не повертається в головах!

Болять їх голови.

Болять патріотичних редакторів голови за те, що українські робітники і фермери в Канаді збирали для потерпілих від повіні в Галичині, — “Української Ниви”, що репрезентує собою петлярівський уболювають над тим, що ті гроші не попали до рук їхніх союзників, польсько-шляхетських наймитів та самі такі шляхти.

Сидами турфдімів.

Все нарікали патріоти на робітничо-фармерську організацію, що вона не поступає правильно, але зараз ті самі патріоти беруть примір з нас. Вже ї собі говорять про централізацію, проголошують пресові кампанії, ба навіть премії дають новим передплатам своєї газети, бо думають, що воно мусять бути точно так, як в більшовиках.

Чи їм все те вдається, що більшовикам, це інша справа. Вони своє вже давно пережили, ще за часів Атабаски.

Ріжниця ще й велика.

Підпанки, щоб збаламутили працюючих, говорять, що робітничкові Радсоюзу так само живеться, як робітничкові в якій небуть капіталістичній державі. Кажуть, що нема ріжницї. Але вони брешуть і про це вони знають самі.

Ріжниця є, ще й велика. В капіталістичних державах

консервативні провідники робітничих уній заводять з підприємцями співробітництво за те, щоб робітники більше працювали, а менше діставали, а в Радсоюзі робітники без панів завели в себе сім годинний день праці.

Цей один факт доказує, що Радсоюз “повертає” до капіталізму.

Драмака.

ВІСТІ З ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ.

ПОЛІЦІЙНІ РЕВІЗИ У ЛЬВОВІ.

Львівська поліція від хвиліни атенату на провокатора Гука аж по нинішній день веде строге доходження, щоб викрити якусь військову організацію, що видає часопис “Сурма”. На тій основі відбулося у Львові чимало ревізій і скрізь шукали за “Сурмою” та випитувалися, чи такий часопис кому не посилають. Ревізії відбуваються також у зовсім аполітичних осіб. Останню арештовано деяких українських студентів. Арештовано теж студента В. Мартинця під замітом співпраці в працькоморгані “Національна Думка”.

ОСАМОТНЕННЯ УНДО.

Передвиборча ситуація на західно українських землях починає прояснюватися. Великий шум, який наробило підписання УНДО-м блоку з місцянськими партіями національних меншин, поволі затихає. На цей блок погодилася головово жидівська буржуазія тому, що дістала заперення від голови УНДО, що по-стороні ундівської барикади стануть не тільки ундівські генерали, але також інші українські партії. На думці мало УНДО радикалів і Сельсоюз. Тепер однак вийшло на яв, що радикали не вели навіть офіційних переговорів, а тільки чисто інформаційні балачки і до розриву прийшло на тлі відношення до угодовщини. Також Сельсоюз заперечив виступу про переговори з УНДО. Супроти цього УНДО буде змушене йти до виборів самітньо й тому в таборі його панує велика констернація.

САНАТОРИ ПРИ РОБОТІ.

Табор Підбузького готується з цілям запалом до соймових виборів. Звернув він також велику увагу на політичні партії національних меншостей. Для того мається в найближчих днях зачати видавати часопис з виразною угодовою тенденцією, друковані в мовах національних меншостей. Один з таких часописів буде виходити у Львові в українській мові.

Не меншу акцію розвинули вони теж і на Волині. З одной сторони висувать вони там територіальні Діонізії з клерикальною лістою, а здругої всіми силами піддержують групу “Української Ниви”, що репрезентує собою петлярівський уболювають над тим, що ті гроші не попали до рук їхніх союзників, польсько-шляхетських наймитів та самі такі шляхти.

Все нарікали патріоти на робітничо-фармерську організацію, що вона не поступає правильно, але зараз ті самі патріоти беруть примір з нас. Вже ї собі говорять про централізацію, проголошують пресові кампанії, ба навіть премії дають новим передплатам своєї газети, бо думають, що воно мусять бути точно так, як в більшовиках.

Чи їм все те вдається, що більшовикам, це інша справа. Вони своє вже давно пережили, ще за часів Атабаски.

Гостина посла Богомолова у Львові.

На днях гостей у Львові радянський посол в Польщі Богомолов. Приїхав він у товаристві радника посольства Ю. Коцюбинського. В часі свого обшуту в столиці Західної України відвідали вони всі важливі українські установи, як Прогвітву, Рідну Школу, Наукове Товариство ім. Шевченка та інші. Українське преса присвятила тим відвіданням прихильну згадку.

Відновляйте передплату на “Українські Робітничі Вісті”.

Не забувайте також про пресовий фонд одинокої української робітничої газети в Канаді!